

**NARADA
OBYWATELSKA**
O KOSZTACH ENERGII

NISKIE DOCHODY

22.10.2022 r.

instytut
badań
strukturalnych

**NARADA
OBYWATELSKA**
O KOSZTACH ENERGII

Niskie dochody a ubóstwo energetyczne w Polsce

Jan Frankowski
Instytut Badań Strukturalnych

Plan sesji

**1. Ubóstwo
i nierówności
dochodowe
w Polsce**

**2. Wsparcie
finansowe**

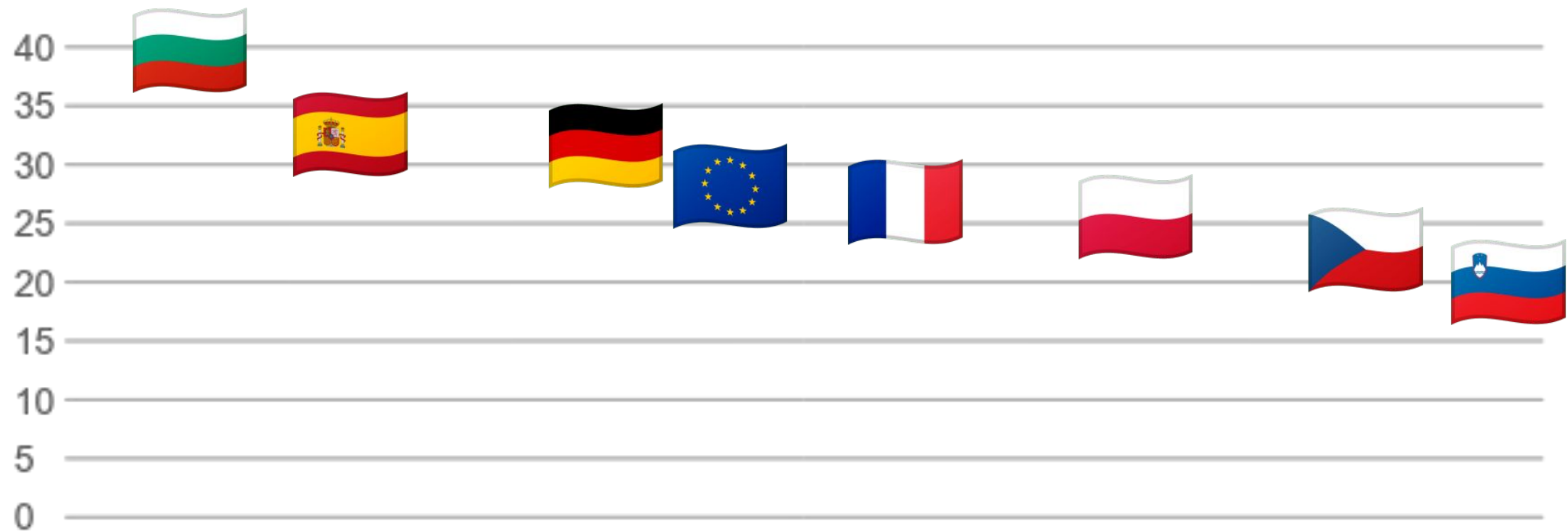
**3. Wsparcie
niefinansowe**

**4. Wsparcie
mieszkaniowe**

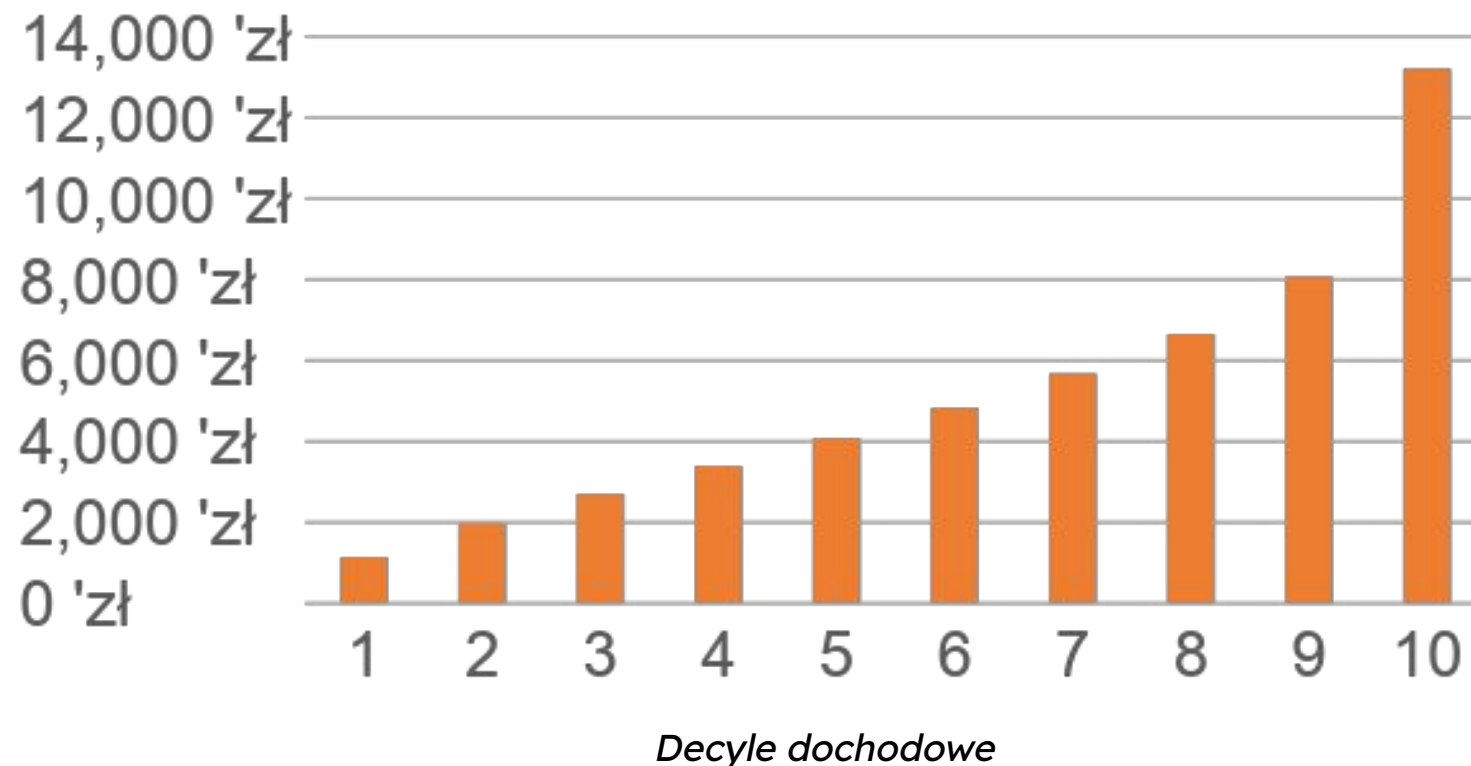
Nierówności dochodowe w Polsce są niższe niż średnia unijna

Wskaźnik nierówności dochodów dla wybranych krajów UE (2021)

Średni miesięczny dochód gospodarstw domowych w Polsce wyniósł 5,4 tys. zł

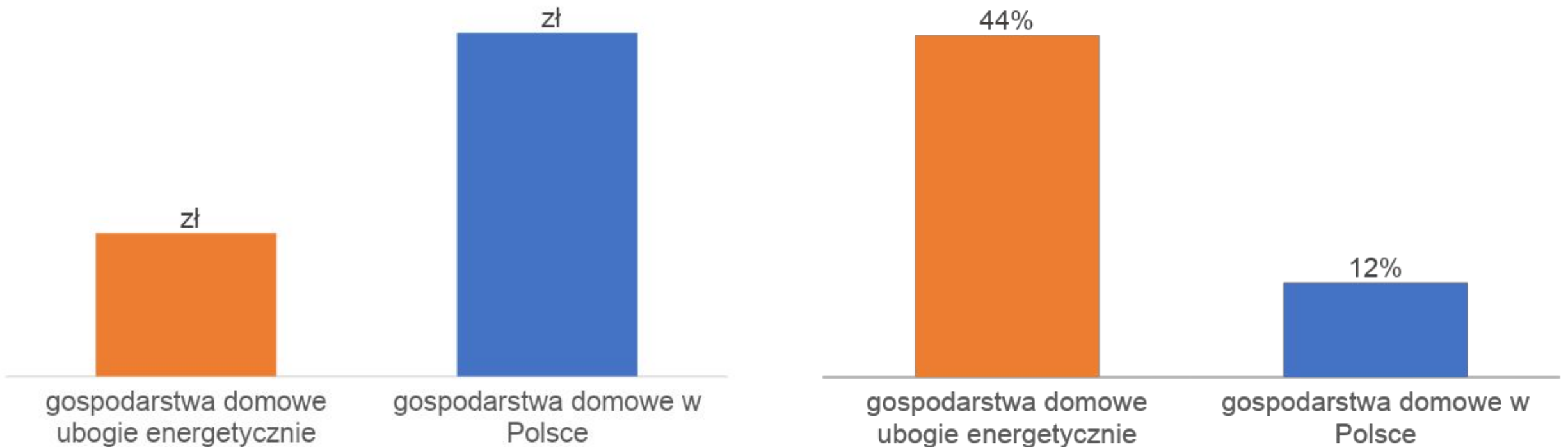
Rozkład miesięcznych dochodów gospodarstw domowych w Polsce (2021)

Dochód ubogich energetycznie rodzin jest 2x niższy, a wydatki na energię 3x wyższe

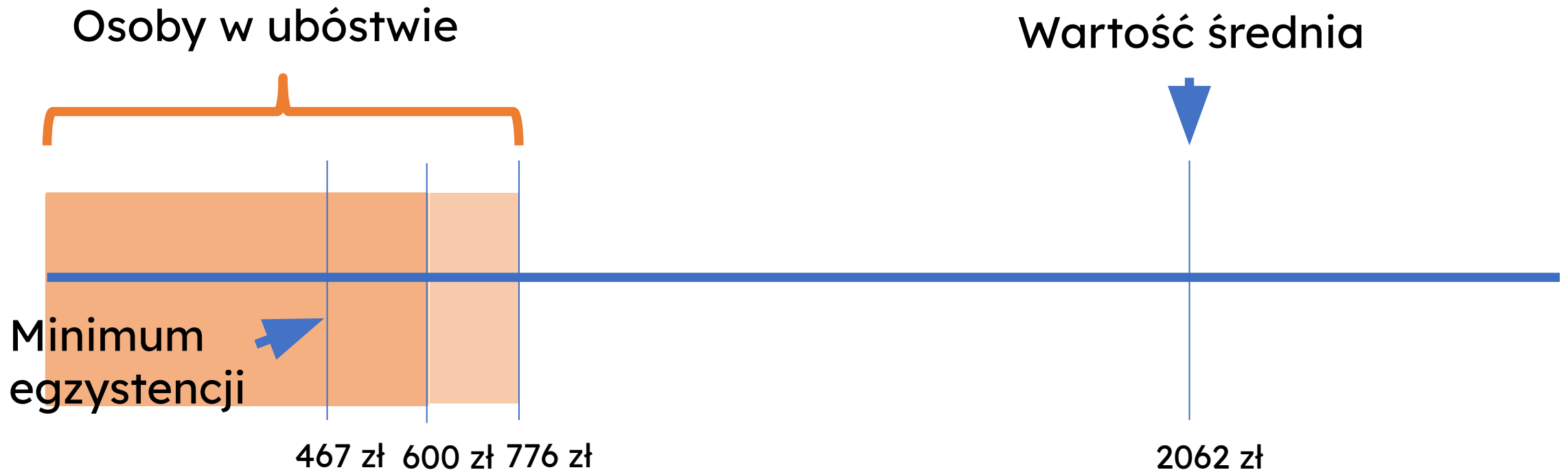
Średni miesięczny dochód (zł)

Udział wydatków na energię w dochodzie

W 2021 roku w ubóstwie ekonomicznym znajdowało się 6,5% osób

Miesięczny dochód rozporządzalny na osobę
w gospodarstwie domowym (2021)

Jakie wsparcie finansowe będzie najbardziej skuteczne?

1. **Przełamanie stygmatyzacji korzystania ze świadczeń wśród osób ubogich** (*uniwersalne świadczenie energetyczne?*). Lepsze promowanie przez rząd i samorządy lokalne dostępnych świadczeń – zwłaszcza dodatku ostonowego.
2. **Uporządkowanie przez rząd systemu świadczeń energetycznych dla gospodarstw domowych:** kwalifikowanie do różnych form pomocy na podstawie jednego wniosku, dochodu i zapotrzebowania. (*jeden wniosek?*)
3. **Zwiększenie przez rząd świadczeń energetycznych dla osób z niskimi dochodami kosztem osób z wysokimi dochodami,** szczególnie w zakresie dodatku węglowego. Rozważenie wypłaty przez ZUS bonów energetycznych dla osób ubogich zamiast obniżki akcyzy i VAT dla wszystkich. (*wzrost progresji?*)

Jak wygląda system świadczeń dla osób dotkniętych ubóstwem energetycznym?

Osoby o niskich dochodach wspomagane są przez:

- świadczenia pomocy społecznej – pieniężne i niepieniężne
- świadczenia energetyczne – dodatki **jednorazowe**:
 - ośłonowy – 500-1440 zł
 - węglowy – 3000 zł
 - dopłaty do ogrzewania – 3000 zł (pellet), 2000 zł (olej) 1000 zł (drewno), 500 zł (LPG)
 - elektryczny – 1000-1500 zł

Kryzys energetyczny przesunął obecnie środek ciężkości ze wsparcia efektywności energetycznej do pomocy doraźnej

Propozycje rozwiązań w zakresie „niskich dochodów” (po zimie 2022/2023)

- 1. Przełamanie stygmatyzacji korzystania ze świadczeń wśród osób ubogich**
Lepsze promowanie przez rząd i samorządy lokalne i dostępnych świadczeń – zwłaszcza dodatku osłonowego (*uniwersalne świadczenie energetyczne?*)
- 2. Uporządkowanie przez rząd systemu świadczeń energetycznych dla gospodarstw domowych:** kwalifikowanie do różnych form pomocy na podstawie jednego wniosku, dochodu i określonego zapotrzebowania. (*jeden wniosek?*)
- 3. Zwiększenie przez rząd świadczeń energetycznych z niskimi dochodami kosztem osób z wysokimi dochodami,** szczególnie w zakresie dodatku węglowego. Rozważenie wypłaty przez ZUS bonów energetycznych dla osób ubogich zamiast obniżki akcyzy i VAT dla wszystkich. (*wzrost progresji?*)

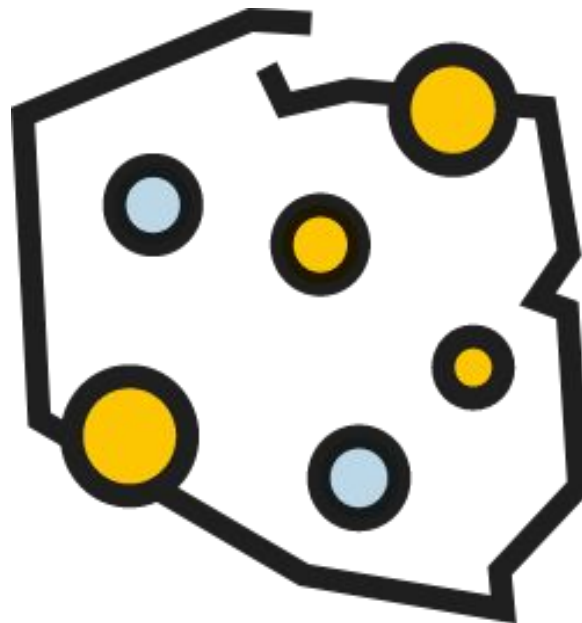
**NARADA
OBYWATELSKA**
O KOSZTACH ENERGII

Wsparcie niefinansowe

Joanna Sadzik
Prezeska Stowarzyszenia Wiosna

W Polsce kilka tysięcy organizacji zajmuje się usługami socjalnymi i pomocą społeczną ?

DUŻO?

- + **wyprawki szkolne**
- + **stypendia**
- + **odzież**
- + **paczki żywnościowe**
- + **ciepłe posiłki w szkołach**
- + **jadłodajnie**

LOKALNOŚĆ!

Jesteś bliżej – wiesz więcej.

**NARADA
OBYWATELSKA**
O KOSZTACH ENERGII

Wsparcie mieszkaniowe dla osób o niskich dochodach

Katarzyna Przybylska
Fundacja Habitat for Humanity Poland

Wyzwania mieszkaniowe w Polsce

Jak zwiększyć zasób dostępnych cenowo mieszkań?

- Rozwój społecznych agencji najmu,
- Remonty i przywracanie do użytkowania pustostanów,
- Aktywizacja niewykorzystywanych zasobów prywatnych,
- Reforma dodatków mieszkaniowych,
- Wypracowanie modelu społecznych deweloperów.

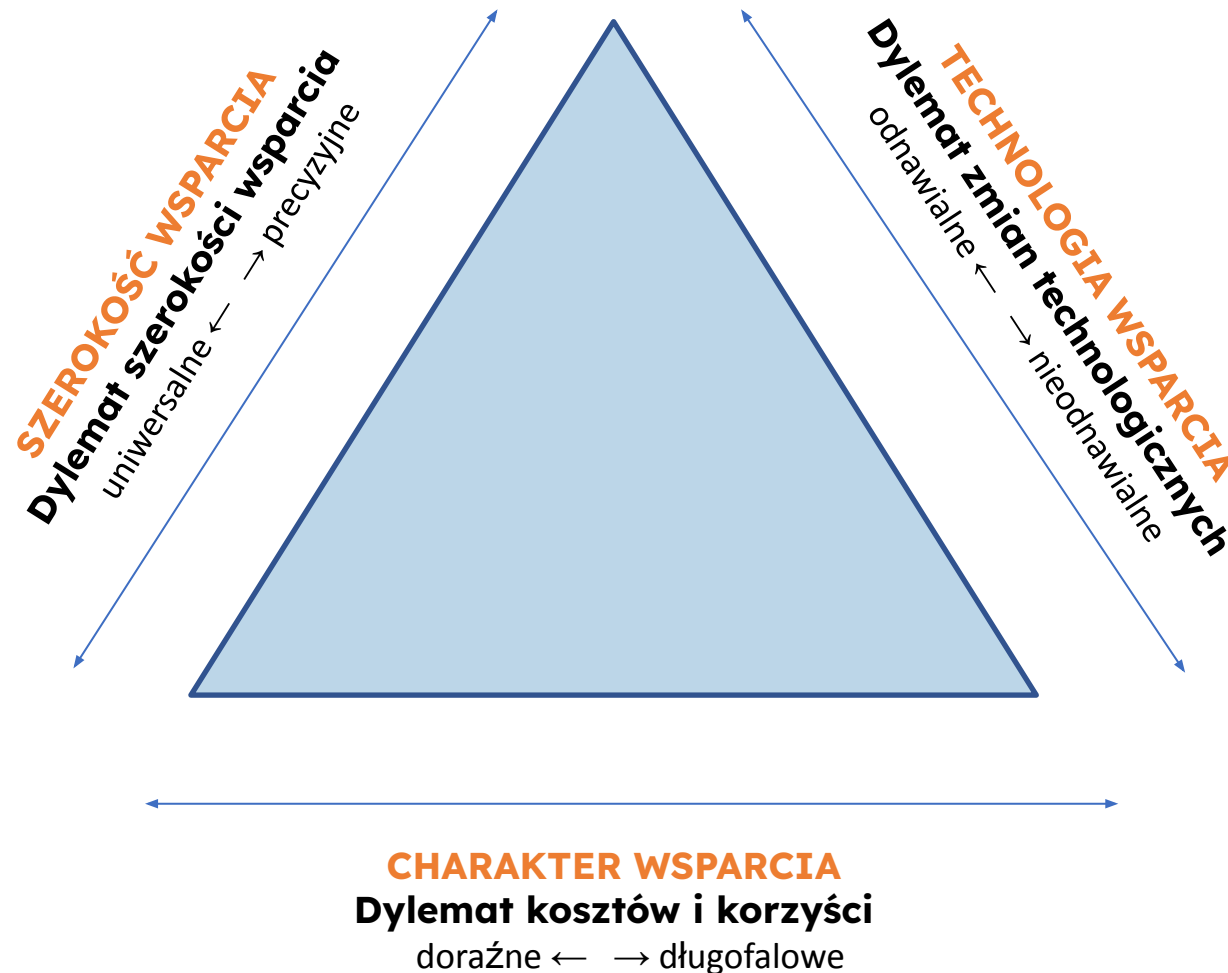
Poprawa efektywności energetycznej

- Rosnące koszty ogrzania mieszkań,
- Potrzeba interwencyjnego wsparcia (np. dopłaty),
- Rozwiązania długoterminowe
 - Termomodernizacja zasobów,
 - Wsparcie organizacyjne i finansowe dla wspólnot.

Rekomendacje – jakie podejście do niskich dochodów i świadczeń ?

**NARADA
OBYWATELSKA**
O KOSZTACH ENERGII

DZIĘKUJEMY BARDZO

www.ibs.org.pl

www.szlachetnapaczka.pl

www.habitat.pl

instytut
badań
strukturalnych

